ZÁKLADY DĚJIN UMĚNÍ
CYKLUS PŘEDNÁŠEK 2026/2027

Chcete získat základní orientaci v českých a evropských dějinách umění? Naučit se analyzovat výtvarná díla, číst texty o umění či kresebně zaznamenat architektonické prvky a schémata? Národní galerie Praha (NGP) pro vás připravila kurz dějin umění, který je vhodný jak pro studenty SŠ připravující se na přijímací zkoušky na vysokou školu, tak pro dospělé a seniory, kteří si chtějí rozšířit kulturní přehled.
Součástí kurzu jsou také návštěvy expozic Národní galerie Praha. Každá lekce obsahuje čtyři přednášky, střídají se lekce poznávání uměleckých děl, architektonického tvarosloví, teorie a historiografie dějin umění s kapitolami z dějin umění.
Přednášet budou historičky a historikové umění a edukátorky a edukátoři NGP a další.

DEN A ČAS
Kurz bude probíhat každou sobotu od 9.00 (komentované prohlídky od 10.30) do 14.20 (16.15/16.30)
17/10 2026 – 24/4 2027
(kromě 31/10, 26/12 2026; 2/1, 30/1, 27/3 2027)

MÍSTO KONÁNÍ
Online s výjimkou komentovaných prohlídek v expozicích NGP
10/4 Klášter sv. Anežky České:
U Milosrdných 17, Praha 1
Schwarzenberský palác:
Hradčanské náměstí 2, Praha 1
Staří mistři I
Šternberský palác: Hradčanské náměstí 15, Praha 1
Staří mistři II
17/4 a 24/4 Veletržní palác:
Dukelských hrdinů 47, Praha 7

CENA
Předplatné za 23 setkání zahrnuje 80 hodinových přednášek, 9 komentovaných prohlídek v délce 90 min., přehledné studijní materiály, závěrečné konzultace

Základní 11 800 Kč
Pedagogové, studenti, senioři nad 65 let a členové Klubu přátel NGP (kategorie Podporovatel a Přítel plus) 10 600 Kč

ZÁPIS DO KURZU
Zápis do kurzu bude zahájen **30. března 2026**. Rezervace nutná na GoOut.

Přednášky se nenahrávají, probíhají pouze v uvedených termínech. Pořadí přednášek v rámci dne se může změnit. Změna programu vyhrazena. V případě malého počtu účastníků si vyhrazujeme právo akci zrušit.

JEDNODENNÍ SOBOTNÍ LEKCE OBSAHUJÍ

POZNÁVÁNÍ SADY UMĚLECKÝCH DĚL
Cílem je představit milovníkům umění důležitá díla českého a evropského umění od raně křesťanského umění po 20. století. Ke každému dílu je prezentován dobový, ikonografický a výtvarný kontext. Součástí je i stručná charakteristika autora a jeho tvorby.

ARCHITEKTONICKÉ TVAROSLOVÍ
Modul se zabývá principy, názvoslovím a proměnami architektonických článků. Poskytuje přehled o dějinách a vývoji užívaného architektonického tvarosloví a architektury od románského slohu až po 20. století.

Metodologie a historiografie dějin umění
Blok se zabývá dějinami přemýšlení a psaní o umění. Poskytuje přehled o vývoji teorií a názorů, které formovaly evropský pohled na umění.

KAPITOLY Z DĚJIN UMĚNÍ
Blok ukazuje výrazné tvůrčí osobnosti v kontextu stylových epoch. V každém období prezentuje principy vytváření uměleckého díla a jeho cíle. Součástí jsou i základní ikonografická schémata.

2026 →

17/10	**1. lekce**
9.00—10.00	*Úvodní přednáška* Úvodní seznámení s oborem dějin umění
10.10—11.10	*Kapitoly* Raně křesťanské umění
12.10—13.10	*Základy ikonografie I*
13.20—14.20	*Tvarosloví* Základní architektonické principy a pojmy
24/10	**2. lekce**
9.00—10.00	*Tvarosloví* Stavební principy románského slohu
10.10—11.10	*Kapitoly* Románská architektura a sochařství v Evropě
12.10—13.10	*Poznávání děl*
13.20—14.20	*Základy ikonografie II*
7/11	**3. lekce**
9.00—10.00	*Kapitoly* Románská architektura a sochařství v Čechách
10.10—11.10	*Kapitoly* Románské malířství
12.10—13.10	*Poznávání děl*
13.20—14.20	*Teorie* Plinius a Historia naturalis, fenomén ekfrázis

14/11 **4. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Teorie* Aristotelovy názory na krásu a umění

12.10—13.10 Postavení umělce ve starověku, Platónovy názory na krásu a umění

13.20—14.20 *Teorie* Středověké názory na krásu a umění (opat Suger, sv. Bernard z Clairvaux)

21/11 **5. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Tvarosloví* Stavební principy gotického slohu

12.10—13.10 *Kapitoly* Gotická architektura v Evropě

13.20—14.20 *Kapitoly* Gotická architektura v Čechách

28/11 **6. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Tvarosloví* Architektura řeholních řádů

12.10—13.10 *Kapitoly* Gotické sochařství v Evropě

13.20—14.20 *Kapitoly* Gotické sochařství v Čechách

5/12 **7. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Malířství italského duecenta a trecenta

12.10—13.10 *Teorie* Tradice technologických spisů a Cennino Cennini

13.20—14.20 *Kapitoly* Gotické malířství v Čechách I.

12/12 **8. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Gotické malířství v Čechách II.

12.10—13.10 *Kapitoly* Zaalpské malířství středověku a renesance

13.20—14.20 *Kapitoly* Renesanční sochařství v Evropě

19/12 **9. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Tvarosloví* Typy a zákonitosti renesančních staveb

12.10—13.10 *Kapitoly* Renesanční architektura v Evropě

13.20—14.20 *Kapitoly* Renesanční architektura v Čechách

→ 2027

9/1 **10. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Renesanční malířství v Evropě

12.10—13.10 *Teorie* Leonardo da Vinci a Michelangelo Buonarroti

13.20—14.20 *Teorie* Umělci — autoři traktátů a životopisná literatura (L. Ghiberti, Vasari, Mander)

16/1 **11. lekce**

9.00—10.00 *Teorie* Paragone a pozdní renesance

10.10—11.10 *Kapitoly* Umění na dvoře Rudolfa II.

12.10—13.10 *Poznávání děl*

13.20—14.20 *Tvarosloví* Stavební principy barokního slohu

23/1 **12. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Barokní architektura v Evropě I. (Itálie, Německo, Rakousko)

12.10—13.10 *Kapitoly* Barokní architektura v Čechách

13.20—14.20 *Kapitoly* Barokní architektura v Evropě II. (Francie, Anglie)

6/2 **13. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Barokní sochařství v Evropě

12.10—13.10 *Teorie* První akademie umění (Ch. Le Brun a N. Poussin)

13.20—14.20 *Kapitoly* Barokní malířství v Evropě

13/2 **14. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Malířství a sochařství českého baroka

12.10—13.10 *Teorie* 18. století I. (spory, D. Diderot)

13.20—14.20 *Teorie* 18. století II. (G. E. Lessing, J. J. Winckelmann)

20/2 **15. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Malířství 19. století (klasicismus, empír a romantismus)

12.10—13.10 *Kapitoly* Malířství 19. století (realismus a akademická malba)

13.20—14.20 *Teorie* 18. století III. (I. Kant, G. W. F. Hegel)

27/2 **16. lekce**

9.00—10.00 *Tvarosloví* + *kapitoly* Architektura 19. století I.

10.10—11.10 *Tvarosloví* + *kapitoly* Architektura 19. století II.

12.10—13.10 *Teorie* Vliv Vídeňské školy dějin umění na památkovou péči

13.20—14.20 *Poznávání děl*

6/3 **17. lekce**

9.00—10.00 *Tvarosloví* Urbanismus 19. a 20. století

10.10—11.10 *Kapitoly* Malířství 19. století (impresionismus, postimpresionismus a symbolismus)

12.10—13.10 *Teorie* Ikonologie a psychoanalýza

13.20—14.20 *Poznávání děl*

13/3 **18. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Teorie* Strukturalismus a poststrukturalismus

12.10—13.10 *Kapitoly* Světová architektura 1. poloviny 20. století

13.20—14.20 *Kapitoly* Modernismus a avantgardy počátku 20. století

20/3 **19. lekce**

9.00—10.00 *Poznávání děl*

10.10—11.10 *Kapitoly* Tradice v umění 20. století (umělkyně, Němci v Čechách)

12.10—13.10 *Teorie* Sociální dějiny umění

13.20—14.20 *Kapitoly* Světové umění 2. poloviny 20. století I.

3/4 **20. lekce**

9.00—10.00 *Kapitoly* Světová architektura 2. poloviny 20. století

10.10—11.10 *Kapitoly* Česká architektura 20. století

12.10—13.10 *Poznávání děl*

13.20—14.20 *Kapitoly* Světové umění 2. poloviny 20. století II.

10/4 **21. lekce**

10.30—12.00 *Komentovaná prohlídka* Středověké umění ze sbírek NGP / Anežský klášter

13.30—15.00 *Komentovaná prohlídka* Staří mistři I / Schwarzenberský palác

15.30—16.30 *Komentovaná prohlídka* Staří mistři II / Šternberský palác

17/4 **22. lekce**

10.30—12.00 *Komentovaná prohlídka* Malířství 19. století ve sbírkách NGP / Veletržní palác, 4. patro

13.00—14.30 Komentovaná prohlídka České sochařství 19. století

14.45—16.15 *Komentovaná prohlídka* Počátky českého moderního umění ve sbírkách NGP / Veletržní palác, 4. patro

24/4 **23. lekce**

10.30—12.00 *Komentovaná prohlídka* Umění první republiky ve sbírkách NGP / Veletržní palác, 3. patro

13.00—14.30 *Komentovaná prohlídka* Poválečné umění ze sbírek NGP / Veletržní palác, 2. patro

14.45—16.15 *Komentovaná prohlídka* Poválečná architektura ze sbírek NGP / Veletržní palác, 2. patro — ochoz

17.00 Závěrečné konzultace / Veletržní palác